

СТЕНОГРАФСКЕ БЕЛЕШКЕ
НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ
КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

ГОДИНА 6

БЕОГРАД 1937 ГОДИНЕ

КЊИГА 3

LV РЕДОВНИ САСТАНАК

НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ
КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

ДРЖАН 15 ЈУЛА 1937 ГОДИНЕ У БЕОГРАДУ

ПРЕТСЕДАВАО

ПРЕТСЕДНИК

СТЕВАН ЂИРИЋ

СЕКРЕТАР

НУРИЈА ПОЗДЕРАЦ

Присутни г. г. Министри: Министар пољопривреде Светозар Станковић; Министар правде др. Никола Суботић; Министар грађевина др. Марко Кожул; Министар пошта, телеграфа и телефона др. Бранко Калуђерчић; Министар физичког васпитања народа др. Јосип Роговић.

ПОЧЕТАК У 9,45 ЧАСОВА

САДРЖАЈ:

Пре дневног реда: Читање и усвајање записника LIV редовног састанка;

Говорници: Војислав Лазић (примедба на записник), Претседник Народне скупштине Стеван Ђирић.

Дневни ред: 1 — Претрес интерпелације Милана Мрављеа и другова, народних посланика, на Министра правде о пристрасном поступку државног тужиоца у Љубљани по предмету истраге о убиству студента Рудолфа Долинара.

Говорници: Милан Мравље (два пута), Министар правде др. Никола Суботић (три пута), др. Војислав Дошен, др. Андреј Вебле, Претседник Народне скупштине Стеван Ђирић (шест пута).

2 — Претрес интерпелације народног посланика Јове Загорца на Министра правде о недовершењу зграде за малолетнике у Сарајеву.

Говорници: Мустафа Мулалић (два пута), Министар правде др. Никола Суботић, Претседник Народне скупштине Стеван Ђирић.

Претседник Стеван Ђирић: Господо народни посланици, имам част да отворим LV редовни састанак Народне скупштине. Молим господина секретара да изволи прочитати записник претходног састанка.

Секретар Нурија Поздерац прочита записник LIV редовног састанка Народне скупштине.

Претседник Стеван Ђирић: Господо народни посланици, има ли који од госпде какву примедбу на записник? (Војислав Лазић: Молим за реч!) Има реч народни посланик г. Војислав Лазић.

Војислав Лазић: Господо, ја хоћу да поставим примедбу на овај записник ради самог секретара. Позната је општа ствар да кадгод се у овој Скупштини ради и гласа, присуствује мали број посланика. Ево, као год и сада, седница је почела, записник треба да се прими а кворума нема. Тако и јуче приликом гласања ових конвенција није било кворума. Ми смо сви сведоци тога и г. секретар да би тобоже сачувао ауторитет Народне скупштине, он је повећао број гласова. Господо, то не сме да се дозволи, то не сме да се ради. Ауторитет Народне скупштине неће се сачувати ако се повећава број гласова оних што нису били. Напротив, ауторитет Народне скупштине сачуваће се онда ако се тачно бележи како је било, и на тај начин натерају народни посланици да раде. Они су плаћени да раде и треба да раде и треба да су овде данас сви, још у почетку седнице а не да они шетају по вароши а неће да раде, па после да се на овај начин недозвољено од стране секретара повећава број гласова. Ја констатујем да је на јучерашњем гласању повећан број гласова од стране г. секретара и протествујем против тога.

Претседник Стеван Ђирић: Народни посланик г. Војислав Лазић није, строго узевши, ставио

никакву примедбу на записник, ништа не предлаже у том погледу па о томе не можемо ни гласати.

Ја желим само толико нагласити, да резултат гласања, онако како је у записнику назначен, одговара споразуму са шефовима група: да се једанпут гласа, а да се резултат тога гласања као аутентичан, као аутентично мерило расподеле гласова, примени на сва остала гласања.

Према томе, господо, ту не само да нема никакве повреде Закона о пословном реду него (Војислав Лазић упада у реч.) Дозволите, господине Лазићу, ја мислим да се је ту баш изишло у сусрет Вашим жељама, јер Ви желите да Скупштина озбиљно ради и да не губи време у механичким процедурама гласања која треба да се понове. Ако бисмо се држали строго слова у Пословнику, оно је требало да се понови јуче ни мање ни више него осам пута. Ми смо на овај начин, захваљујући предусретљивости и разборитости господе шефова група, уштедели један механички посао који у ствари ништа не би мењао. (Одобравање).

Прима ли Народна скупштина записник LIV редовног састанка онако како је прочитан? (Прима) Објављујем да је записник примљен.

Прелазимо, господо, на прву тачку дневног реда: Претрес интерпелације Мрављеа Милана и другова, народних посланика, на Министра правде о пристрасном поступку државног тужиоца у Љубљани по предмету истраге о убиству студента Рудолфа Долинара. (Текст интерпелације отштампан у прилогу XLVII редовног састанка од 3 јула 1937 године, књига 3, страна 259).

Реч има народни посланик г. Милан Мравље да образложи своју интерпелацију. (Војислав Лазић: Нема кворума!)

Господине Лазићу, ви сте стручњак за Закон о пословном реду па треба да знате да је кворум потребан само када се решава, а када се води дискусија кворум није потребан. А сем тога, господине Лазићу, кворум је и у овом случају осигуран. Ако по Вашем мишљењу изгледа да га нема, онда, ако бисте Ви желели да се без икакве сумње утврди постоји ли кворум или не, онда би по прописима Закона о пословном реду морали поднети писмени захтев потпомогнут још од 10 господе посланика да извршим прозивку. Док се, господо, на тај начин не утврди има ли кворума или не, дискреционо је право онога који претседава да то утврђује, и ја, видите, претпостављам да има кворума.

Милан Мравље: Господо народни посланици, из интерпелације коју сте добили и коју имате у рукама, коју сам ја поднео господину Министру правде, познато вам је да се десила приликом доласка у Словеначку Претседника Југословенске националне странке г. Петра Живковића туча у Прихови код Коњице. Код тога је учествовало око 20 југословенских националиста, а у истој тучи учествовало је и око 60 католичких академичара, који су дошли са два аутобуса из Љубљане. У тој тучи било је на свима странама рањених, а један је остао на месту мртав због тога јер се угушио. (Др. Јуре Коце приговара.) Тако је утврдио судски протокол. (Др. Јуре Коце: Убоден је ножем!) Јесте, добио је једну рану, која није била смртоносна. Тако је утврдио непристрасан суд.

Господо, после тога полицијска власт у Љубљани аретирала је свих 17 југословенских националиста који су учествовали у тој тучи, док је 60

католичких академичара, који су били организатори, оставила на слободи. Они су били дапаче саслушани као сведоци.

Поводом тога, ја сам поднео једну интерпелацију на господина Министра правде и тражио за њу првенство. У тој интерпелацији ја сам замолио г. Министра правде да одреди једнак поступак за све учеснике у тој тучи према параграфима, по којима су били аретирани осумњичени и то или да буду сви на слободи, или да буду сви у затвору. Ја молим г. Министра да ми поводом те интерпелације да одговор који сам ја замолио. (Живо одобравање на левици).

Претседник Стеван Ђирић: Реч има Министар правде г. др. Никола Суботић.

Министар правде др. Никола Суботић: Господо народни посланици, у интерпелацији народног посланика г. Милана Мрављеа и његових другова третирају се извесни догађаји кривичне природе, који су се збили на подручју државних тужиоштва у Љубљани, Цељу, и Марибору. Пре него што пређем да дам одговор на питање које садржи интерпелација г. Милана Мрављеа ја ћу да прочитам § 14 Закона о државном тужиоштву. Тај параграф гласи овако:

„Виши државни тужилац врши непосредно службени надзор над државним тужиоштвима код Окружних судова свога подручја. Министар правде врши непосредно надзор над Врховним државним тужиоштвом и Вишим државним тужиоштвима, а уједно општи врховни надзор над пословима свих Државних тужилаштва на подручју целе државе.”

Констатујући да г. интерпелант Милан Мравље и његови другови нису навели у својој интерпелацији, ни у овој речи, којом је г. Милан Мравље пропратио своју интерпелацију, да су се жалили, или да су учинили ма какву примедбу Вишем државном тужиоштву, које врши непосредно службени надзор над Државним тужиоштвом у Љубљани, Цељу и Марибору . . . (Милан Мравље: И ви вршите!) Не, ја вршим непосредно надзор над Вишим државним тужиоштвом, — а ипак, готово да признам да ова интерпелација може да се подведе под оно право општег врховног надзора, које Министар правде врши над пословима свих државних тужилаца, ја ћу, господо народни посланици, дати пун и документован извештај о деловању, о раду Државног тужиоштва у Љубљани, и то не само тога Државног тужиоштва у Љубљани, него и Државног тужиоштва у Марибору и Цељу. Јер, како сам напред споменуо, ови догађаји, који су изазвали интерпелацију г. Милана Мрављеа, догодили су се на подручјима ових трију Државних тужиоштава.

Прво: Подручје је државног тужиоштва у Цељу. Код Окружног суда у Цељу води се под Кзп. 347/37 истрага због изгреда од 8 јуна 1937. године у Прелогам код Прихове, Срески суд Словенске Коњице, где је убијен академик Долинар Рудолф. (Др. Војислав Дошен: Каква је квалификација дела?) Ви сте правник па ћете чути и биће вам цитирани сви параграфи Кривичног законика и поступка. (Један глас са левице: Чак и они по којима ће бити осуђени!)

Дана 12 јуна 1937 године Државно тужиоштво у Цељу, — ја молим господина Милана Мрављеа, да тачно пази на датуме, — ставило је на основу

акта Среског суда у Словенским Коњицама Ки 31/37 предлог да се покрене истрага противу Брајковића Славка, ожењеног пекарског помоћника из Марибора, због злочинства против јавног мира и поретка по § 154 став II Кривичног закона, због злочинства противу сигурности јавног саобраћаја за људе и имовину по § 205 став 1 К. з. и коначно због злочинства противу живота по § 178 став 2 К. з. пошто је осумњичен да је скупио у гомилу и заједничким силама учинио насиље према другим лицима, и оштетио туђе ствари а као учесник гомиле људи посебице учинио насиље, после подне 8 јуна 1937 год. у Прелогома, општина Тепање, судски срез Словенске Коњице, тиме, што је напао први аутобус љубљанских академика и бацао камење у аутобус те га оштетио те је тиме довео у опасност живот или здравље више лица на местима означеним у § 204 К. з. и коначно пошто је сумњив да је са ножем у леђа тако тешко повредио академика Долинара Рудолфа, да је тај од оваке повреде умро.

Друго, наређен је истражни затвор по §§ 103 став 2 тач. 2 и 3 и 119 став 1 К. п. против њега.

Истражни судија, дана 13 јуна 1937 године, скоро истога дана, донео је решење у оквиру предлога првога, па је жандармерија Брајковића Славка већ 8 јуна 1937 године предала у затвор Среског суда у Словенским Коњицама.

Дана 16 јуна 1937 године истражни судија Окружног суда у Цељу телефонски је јавио, да је се Крањц Иван, ожењен, механичар из Св. Ленарта у Словенским Горицама добровољно пријавио, као осумњичени саучесник због чега је Државно тужиштво телефонски предложило проширење истраге због сумње злочина из § 154 став 2, § 205 став 1 и § 178 став 2 К. з. такође против њега, а једнако и истражни затвор по §§ 113 став 2, тач. 2 и 3 и 119 став 1 К. п.

Истражни судија усвојио је тај предлог решењем од 16 јуна 1937 године.

Дана 16 јуна 1937 године примило је Државно тужиштво у Цељу телеграм адвоката др. Горишка Милана, из Св. Ленарта у Словенским Горицама следећег садржаја: „Због смрти Рудолфа Долинара, у Прихови срез Коњице, државна полиција у Љубљани затворила је Горишка Милана млађег, Крањца Сречка, Корошца Мирка, Бајгота Милана, Нојвирта Феликса, Реја Славка и још неке друге дана 10 јуна 1937 године. Као бранилац предлажем да наслов као надлежна власт покрене истрагу и одмах тражи да се сви затвореници предаду наслову.”

Државно тужиштво у Цељу предложило је одмах 16 јуна 1937 године, након што је из ове депеше сазнало за имена саучесника, истражном судији у Цељу: проширење истраге против у телеграму наведених окривљеника и још против осталих који су затворени код полиције у Љубљани, због сумње злочина из §§ 154/II, 205/I и 178/II К. з. те одређење истражног затвора по §§ 113/II—1, 2, 3, 119/I К. п. против свију — са нарочитим упозорењем на § 116/II К. п.

Истражни судија је већ 17 јуна 1937 године донео решење у смислу предлога ад 3) те је још истога дана телеграфским путем тражио од Управе полиције у Љубљани да премести наведене окривљенике у истражни затвор Окружног суда у Цељу.

Дана 18 јуна 1937 године стигао је Државном тужишћу писмени поднесак браниоца др. Милана Горишека стар., са поновним предлогом да се сви окривљеници, који су притворени код полиције у Љубљани, предају судској власти.

Пошто је у овом поднеску наведен такође Маркеш Винко, Државно тужиштво предложило је истражном судији, да прошири истрагу и истражни затвор такође против њега.

Дана 19 јуна 1937 године истражни судија телеграфски замолио је Окружни суд у Љубљани, да премести затворенике окривљенике у истражни затвор у Цељу, пошто их је Управа полиције дана 18 јуна 1937 године предала у затвор Окружног суда у Љубљани.

Дана 19 јуна 1937 године Државно тужиштво примило је писмени поднесак браниоца др. Локара Франца из Љубљане, којим јавља, да је код полиције у Љубљани затворен такође Кодрич Франц, приватни чиновник из Радвања при Марибору.

С тога је Државно тужиштво још истога дана предложило проширење истраге и истражног затвора такође против њега, те је истражни судија већ 19 јуна 1937 године издао односно решење.

Писменом пријавом од 18 јуна 1937 године Управник полиције у Љубљани известио је: а) Управу хапсане Окружног суда у Љубљани и б) Окружни суд у Цељу (20/VI 1937 г.) да се предаду у љубљански судски затвор: Реја Славко, уредник „Вечерника Јутра” у Марибору, Шилиц Иван, слуга „Јутра” у Марибору, Кодрич Франц, прив. чиновник, Радвање код Марибора, Бунц Јосип, кројач у Марибору, Горишек Милан мл. адв. прип. у Шт. Ленарту у Слов. Горицама, Беигот Иван из Шт. Ленарта у Слов. Горицама, Примец Мирко, син. посј. у Хочама код Марибора, Корошец Мирко, адв. чиновник Св. Ленарт у Слов. Горицама, Неувирт Феликс, шофер, Св. Ленарт у Слов. Горицама, Маркеж Винко, шофер, Св. Ленарт у Слов. Горицама, Орожен Милан, абс. јуриста Цеље.

Државно тужиштво у Љубљани примило је од љубљанске полиције акте, који се односе на лица наведена под 1—11 дана 19 јуна 1937 године те још истога дана под кк 1849/37 одредило притвор по §§ 113, тач. 3 116 К. п. и уступ аката надлежном Државном тужишћу у Цељу.

Сва лица наведена под 1—11 била су дана 21 јуна 1937 године премештена у истражни затвор Окружног суда у Цељу.

Истовремено је управник полиције у Љубљани саопштио суду да су били осумњичени Шкербинек Блаж, Крањц Сречко, Пездичек Алојзиј, Августин Франц, Степанчић Станко и др. Лајевиц Ладислав већ од полиције у Љубљани пуштени на слободу пошто се је установило, да нису починили никакво кривично дело. (Милан Мравље: Ја се чудим да нису затворили и Петра Живковића!)

Дана 21 јуна 1937 године стигла је Окружном суду у Цељу додатна пријава љубљанске полиције гласом које су били 17 и 18 јуна 1937 године аретирани још даљни учесници напада од 8 јуна 1937 године: Млинар Иван, из Марибора; Дугина Виктор запослен у радионицама Државне железнице у Марибору; Параван Антун, пекарски помоћник у Марибору; Урбанчић Људевит, бравар у Мари-

бору; Штанцер Драго, браварски помоћник у Марибору; Примец Филип, бравар Хоче из Марибора.

Дугина Виктор признао је већ код полиције у Љубљани, да је ножем у леђа убо академика Долинара Рудолфа.

Државно тужиштво предложило је дана 22 јуна 1937 године проширење истраге такође против наведених шест окривљеника због злочина из §§ 154/II, 205/I и 178/II К. з. те одређење истражног затвора (саучесници) — Решење истражног судије од 22 јуна 1937 године и телеграфска замољница Окружном суду у Љубљани за премештење наведених шест окривљеника у Цељу.

Државно тужиштво у Љубљани пак је примило од љубљанске полиције акте, који се односе на лица под 8) 1—6 дана 21 јуна 1937 године те још истога дана под Кк. 1849/37 одредило притвор по § 113 тач. 8 К. п. и уступ аката надлежном државном тужиштву у Цељу.

Дана 23 јуна 1937 године окривљеници из тач. 8) 1—6 премештени су из Љубљане у затвор Окружног суда у Цељу.

Дана 23 јуна 1937 године пријавио је Управник полиције у Љубљани Окружном суду у Цељу да су били дана 21 јуна 1937 године ухапшени: Ранар Мирослав, књиговец. Државних железница у Тезну; и Шуштерчић Леополд, бравар Државних железница у Марибору.

Државно тужиштво у Љубљани примило је од полиције у Љубљани односне акте 22 јуна 1937 године те је још истога дана под Кк 1849/37 одредило притвор против наведене двојице по §§ 113 тач. 3 и 116 К. п. и уступ аката надлежном државном тужиштву у Цељу.

Обојица, Ренар и Шуштерчић били су дана 24 јуна 1937 године премештени у истражни затвор у Цељу.

На телеграфски позив истражног судије од 1 јула 1937 године аретиран је још Кљаншчек Франц из Марибора и допраћен као саучесник у истрагу и истражни затвор.

Према томе се данас води код Окружног суда у Цељу истрага против 22 окривљеника, од којих се 19 окривљеника налази у истражном затвору а тројица на слободи (пуштени су наиме одлуком суда у смислу § 130 Кривичног поступка и уз кауцију по 10.000 динара: Горшек Милан дана 1 јула 1937 године и Орожен Милан 2 јула 1937 године, и коначно још Шуштерчић Леополд без кауције пошто је његов алиби доказан и сумња редуцирана на минимум).

Из горњих констатација произилази да је за кривична дела која су довела до убиства студента Долинара Рудолфа надлежан Окружни суд у Цељу као форум деликти комиси у смислу § 14 Кривичног поступка. Због тога је такође за кривични прогон надлежно Државно тужиштво у Цељу а не Државно тужиштво у Љубљани.

Уколико је Државно тужиштво у Љубљани сарађивало у тој кривичној ствари исто је, као што произилази из горњег извештаја, увек још истог дана, кад је примило акта од љубљанске полиције, одмах одредило притвор у смислу § 113 тачка 3 и § 116 Кривичног поступка против аретирања и одмах уступило акта надлежном Државном тужиштву у Цељу.

Поступало се дакле строго по закону и без икаквог одуговлачења и закашњења.

Из горњег извештаја даље произилази, да је и Државно тужиштво и Суд у Цељу без одлагања реагирало на све пријаве власти (суда или полиције) као и на све писмене поднеске или телеграме приватних лица (браниоца) и то поновно чак телефонским или телеграфским путем. Ако су аретирани тек након 10 дана дошли у затвор надлежног суда, није то кривља Државног тужиштва у Цељу или у Љубљани (*Милан Мравље: Него полиције! Тачно!*)

Против студената из Љубљане у чијем друштву се налазио и покојни Долинар Рудолф, до данас није поднесена никаква пријава код државног тужиштва у Цељу. (Протести на левици). За изгреде у Марибору било би пак надлежно само Државно тужиштво у Марибору.

На територији Окружног суда у Цељу пак академичари из Љубљане нису починили никакво кривично дело. Уколико су, у Прелогима код Прихове, судски срез Коњице, који спада под Окружни суд Цеље, учествовали у тучи, то су без сумње били у оправданој нужној одбрани, § 24 тачка 1 Кривичног закона (Смех на левици) пошто је доказано да су били нападнути из организоване заседе у моменту кад су мирно путовали према Цељу у првом аутобусу, и то око 20 на броју. Нападаци су били добро припремљени и оборужани за напад ножевима, батинама, камењем и револверима.

Друго: Подручје државног тужиштва у Марибору. Због изгреда у Марибору, Државно тужиштво у Марибору примило је дана 15 јуна 1937 године од управе полиције у Марибору пријаву против непознатих починиоца због нападаја на зграду мариборског Народног дома, односно због преступа оштећења туђе имовине.

Још истога дана (15 јуна 1937 год.) Државно тужиштво у Марибору под К.К. 1445/37 уступило је пријаву претстојништву мариборске полиције да на основу све пријаве еруира починиоца, али још ни до данас није примило никакав извештај.

Због нападаја на хотел „Орел” у Марибору, где се је одржавала конференција ЈНС и нападаја на друге зграде, Државно тужиштво у Марибору није до данас примило никакву пријаву ни од полиције ни од приватних лица. Чим прими какву пријаву Државно ће тужиштво поступити по закону.

Треће: Подручје Државног тужиштва у Љубљани. Министар у пензији и сенатор др. Алберт Крамер је тек 9 јула 1937 године, по адвокату др. Зајцу из Љубљане, доставио Државном тужиштву у Љубљани пријаву ради изгреда и немира који су се догађали поводом бановинске конференције ЈНС за Дравску бановину 6 јуна 1937 године у Љубљани. Овом приликом била је, гласом пријаве, такође поцепана и осрамоћена наша државна застава што би могло, у вези са осталим догађајима, творити учин злочинства по чл. 3 Закона о заштити државе.

Пријаву је државни тужилац у Љубљани по прописима § 31 Закона о државном суду за заштиту државе уступио 10 јула 1937 год. истражном судији у Љубљани да је, у смислу § 30 цитираног закона, уступи државном тужиоцу код Државног суда за заштиту државе. (Одобравање на десници).

Претседник Стеван Ђирић: Има реч народни посланик г. Милан Мравље.

Милан Мравље: Господо народни посланици, ја бих најпре желео да упутим једно питање на г. Министра правде: зашто није поделио и један откуцани примерак свога одговора, који је малочас прочитао и опозицији, као што су га добили господа Коце и Керсник. (Протести на левици. — *Министар правде др. Никола Суботић:* Ја, господине посланиче, нисам спремио никакав писмен одговор и ово што имам при руци то су само потребни податци.) Онда значи да овај одговор који имају у рукама господа Коце и Керсник, да су га добили једним другим путем, е, онда извините, господине Министре.

Господо народни посланици, ја сам упутио Министру правде г. др. Николи Суботићу 2 јула ове године интерпелацију за коју сам тражио првенство.

Ево, господо народни посланици, данас је дошла ова интерпелација већ на дневни ред и ја сам због ове пажње г. Министру правде дубоко захваљан, пошто је то јединствен случај у нашем парламентарном раду да један Министар овако брзо одговара на интерпелацију. (Пљескање на левици).

Интерпелација коју сам упутио г. Министру гласи овако:

Наиме, господо, ја нисам правник и не знам које је надлежство потчињено једном државном тужиоштву, а које другом, а г. Министар то тачно зна и зато сам од њега тражио потребан одговор. Дакле, моја интерпелација гласи овако:

„ГОСПОДИНЕ МИНИСТРЕ,

Приликом туче између десеторице југословенских националиста и веће групе клерикалних студената, која се десила 8 јуна т. г. код Прихове, Срез коњишки, Дравска бановина, остао је мртав на месту туче студент Рудолф Долинар. Полицијске власти затвориле су све југословенске националисте који су учествовали у тој тучи, док су на другој страни сви учесници, клерикални студенти, којих је било око шездесет, остали на слободи и били су саслушани као сведоци.

Полицијске власти су осумњичене националисте предали тек након десет дана Окружном суду у Цељу, а студенти који су били организовани и послати у Марибор да разбијају прозоре на Соколанам и праве заседе вођству ЈНС, које је било у то време на турнеји у Словеначкој, налазе се још увек на слободи, чиме се доказује да се поступак не води према свима једнако.

Због тога част ми је упитати Вас, Господине Министре, да ли Вам је познат поступак државног тужиоштва у Љубљани, поводом истраге противу осумњичених у тучи код Прихове, који није једнак према свима и ако Вам није познат, да ли сте спремни хитно одредити да се са свима учесницима у тучи једнако по закону поступа.

За ову интерпелацију тражим првенство.”

У тој интерпелацији питао сам ја г. Министра правде, да ли је спреман хитно одредити, да се са свима учесницима у тучи једнако по закону поступа. То значи, да буду сви на слободи те сви саслушани као сведоци, или сви оптужени за исто дело и сви стрпани у истражни затвор. До данас ово још није учињено, и неправда још увек постоји да су једни од њих на слободи, а други су у истражном затвору.

Како ми г. Министар на ово главно питање није дао одговор, него ми одговарао на све оно што га нисам питао, то је јасно, господо народни посланици, да никако не могу бити његовим одговором задовољан.

Господо народни посланици, приликом доласка Претседника ЈНС г. Петра Живковића у Словеначку, организовала је клерикална странка, којој стоји на челу католички свештеник, Министар полиције г. др. Антун Корошец... (Бучни протести на левици) ...демонстрације које су заузеле потпуно антидржавни и антијугословенски мах.

Господу Петра Живковића, Јована Бањанина, Петра Зеца и њихове другове, Корошчева штампа означила је као туђинце у Словеначкој, који немају никаква права да тамо нешто траже, јер је на основу пакта садашњег режима Словеначка вилајет г. др. Корошца те искључиво домена клерикалне странке и црне интернационале. (Повици на левици: Тако је!)

На основу таквог режимског договора, да се сматрају Срби и Хрвати у Словеначкој за туђинце, и на таквим политичким начелима клерикална странка, уз помоћ Корошчеве политичке власти, организовала је 8 јуна ове године казнену експедицију у Марибор, као Аустрија за време рата у Србију, коју су експедицију сачињавали клерикални академичари са задањом да праве заседе вођству ЈНС, да руше Соколске домове, те да са словеначком заставом демонстрирају против Југословенске заставе и против југословенске идеје уопште.

Двојица клерикалних академичара и то Логар и Јанеш отишли су касно у ноћ 7 јуна ове године у Тржић и тамо поручили код сопственика аутобуског предузећа Горечана два аутобуса за католичко Академско друштво. Рекли су, да ће следећег дана, тј. 8 јуна, ићи католичко Академско друштво на излет у Марибор. Погодили су се тако да су подвозни трошкови изнели 6.500 динара тамо и натраг. (Гласови на левици: Охо!) Академичари су платили 1.000 динара капаре, а за остатак догворили су се да ће га платити после повратка у Љубљану.

Дакле, господо народни посланици, све је било лепо договорено, све унапред припремљено по плану кога је вођство клерикалне странке одобрило са знањем полицијских власти.

Уторак 8 јуна дошли су аутобуси у Љубљану те се око 9 сати пре подне зауставили код стадиона на Тиршовој цести крај Орловског вежбалишта. У том моменту из Стадиона трчећим кораком кришом укрцали су се у оба аутобуса око 60 католичких академичара.

У Цељу прикључила се још једна мања група која је донела собом мотке, камење и друга католичка сретства за ширење љубави и мира. (Протести на десници).

Кад је експедиција стигла у Марибор најпре се је упутила до хотела „Орел”, где је заседавала конференција Југословенске националне странке. На трећем спрату полупали су прозоре камењем и бацали у просторије јаја. (Један глас са левице: Клерофашисти! Све је то видеала полиција!) Једну групу демонстраната предводио је и познати клерикални матадор у Марибору, потпретседник градске општине, разуме се наименован од г. др. Антона Корошца, Фрањо Жебот, који важи за узор клерикално политичког морала и карактера. На-

име, тај господин примао је грдне паре за време Јевтићеве владе. Тај светли клерикални карактер, тип је словеначког клерикализма који обележава сву трулост Корошчеве политичке акције. Питајте г. др. Коцеа, он зна све то, — г. др. Крека нема, иначе би могли питати и њега. То је онај Жебот, који је рекао на неком збору клерикалне странке да треба политичког противника мучити постепено, да више боли. Најпре му треба одсећи прсте, онда руку, после лакат и т. д. (Граја и протести на левици) . . . све у духу католичке акције.

Кад су свршили свој посао и полупали прозоре на хотелу „Орел“, клерикални академичари отишли су пред Народни дом те тамо полупали све прозоре мариборске соколске жупе. Ето, господо народни посланици, то је био тај излет (Др. Андреј Вебле: То није истина, ја сам из Марибора, ја то знам!) Па др. Коце је признао да је полупано само 10 прозора. (Пљескање на левици. — Граја на десници). Ја молим господина Претседника Народне скупштине, да одреди једну комисију да се види колико је полупаних прозора, односно да прибави извештај од полиције из Марибора.

Господо народни посланици, свакоме је дакле јасно с којом намером су ишли клерикални академичари у Марибор и каква је била њихова задаћа. Полиција је била унапред обавештена да се припремају демонстрације. Ипак Корошчева полиција није учинила ништа, да се спрече нападаји на мирне грађане Краљевине Југославије и да се осигура њихова имовина, да се сачува ред и мир на најсевернијој нашој граници, него је мирно гледала и асистирала читавом послу кога је извршила једна плаћена и организована банда: (Протести на левици).

Још теже демонстрације и још већег обима припремали су за Коњице и за Цеље, истога дана, после подне. Већ у Марибору претило се убиствима свима туђинцима у вођству Југословенске националне странке. Из Коњица дошао је у Марибор и главни политички организатор клерикализма, један од оних католичких свештеника, за којег је свом жестином тражио један народни посланик из клуба ЈРЗ, да га треба ухапсити и отерати у конфинацију. То је архиђакон у Коњицама г. Товарник. Какав је иначе тај свештеник служитељ Божји то ће вам дати најбоље информације народни посланик за Срез коњички, који је највише имао муке и данас има муке са г. Товарником.

Да би спречили крвопролиће, да би осигурали слободан пут ЈНС из Марибора у Коњице, једна мала група југословенских националиста отишла је из Марибора према Словенској Бистрици. У близини Коњице сударили су се са клерикалним студентима. (Др. Јуре Коце: Напали су их!) То ће непристрасни суд да утврди. Коминике банске управе у Љубљани поводом тог случаја неистинит је и г. др. Коце не може да своју тврдњу оснива на томе коминикеу. Како је било зна читава Словенија. (Препирка између народног посланика г. др. Јуре Коцеа и говорника).

Претседник Стеван Ђирић: Г. Мравље и г. Коце, када ви тако лепо пријатељски један другом кажете „ти“ на седници Народне скупштине, ја вас молим да то пријатељско осећање унесете и у своју расправу!

Милан Мравље (наставља): У тој тучи било је рањених на обе стране, а један од клерикалних

студената остао је мртав. Судска комисија је утврдила да је добио једну рану ножем која није била смртоносна. То је објективни налаз судске комисије. (Драгомир Стојадиновић: Он је умро!) И ви ћете умрети. Да је остао код куће сигурно не би умро! (Гласови са левице: Био је пијан!) Био је и пијан! Тако је утврдила и комисија. (Драгомир Стојадиновић: Ко га је ударио!) То ће утврдити суд! Можда и његови људи, ја нисам био присутан! Рудолф Долинар се угушио лицем окренут ка земљи. Судска комисија нашла је да би се Долинару могао спасти живот да су му његове колеге одмах прискочиле у помоћ. А, господо, ове помоћи није било него су клерикални академичари трагали за југословенским националистима. У једној сељачкој кући ухватили су трговачког помоћника Брајковића те га почели свим нечовечанским средствима малтретирати. То је онај Брајковић за кога је г. Министар казао да су га одмах затвориле власти. То је Брајковић кога су хтели да убију на лицу места. Једни су тражили, да се Брајковић на лицу места веша, други су били за то да се убије, а трећи да га узму собом као таоца. После дуже свађе решили су да га одведу собом као таоца. После извршене прозивке, клерикални академичари довели су се аутобусима у Коњице и једва су ту опазили да им фали један њихов друг јер су били у опитом стању. Уместо да се сви врате те да иду да потраже свог милог друга, они су се задовољили тиме да су известили о нестанку несрећног Долинара жандармерију у Коњицама, која је трагала за њим још исте ноћи, а није га могла наћи. Нашли су га тек сутра дан у 10 сати, кад је био већ мртав. Да су га тражили и нашли његови другови, који су знали где су се тукли, још исте вечери, вероватно би му спасли живот. Али, клерикалним студентима журило се у Цеље јер је била њихова намера да и тамо изврше задаћу коју су добили од Корошчеве странке у Љубљани. После повратка у Љубљану сопственик аутобуског предузећа г. Горечан отишао је у Академски дом да наплати остатак дуга. Католички академичари нису хтели платити те су г. Горечана упутили у секретаријат Југословенске радикалне заједнице и казали да ће он платити. Тај г. Горечан отишао је у истини у Секретаријат Клерикалне странке, која се данас зове ЈРЗ, привремено, . . . (Гласови из већине: Како привремено?) . . . и г. Томазин, познати секретар Бановинског одбора, није хтео да плати поручене аутобусе, јер ако би платио, значило би да је он све то организовао и био је тако паметан да није хтео да плати рачун. Рачун, господо народни посланици, још ни до дан данас није исплаћен.

Господо народни посланици, полицијска власт љубљанска за пар дана похапсила је све југословенске националисте, који су били умешани у тучу код Прихове. Не знам по коме праву, по коме закону, и по којим параграфима љубљанска полицијска власт је водила истрагу и похапсила и одвела све југословенске националисте у љубљански полицијски затвор. То је око 100 километара од Прихове, где се тај случај десио. Незаконито их је држала у полицијском затвору преко 10 дана. Тек на интервенцију љубљанских адвоката похапшене осумњенике љубљанска полиција предала је суду, а не надлежном целском суду, него ненадлежном љубљанском суду. Због чега господо? Шпекулисало се је тиме, тобож, да ће се

моћи судска истрага пренети из Цеља у Љубљану, где је господар г. Голиа, онај Голиа, који, као претседник апелације, посећује клерикалне политичке зборове, (Гласови са левице: А, тако! То је деполитизација судства!) и који је на дан сахране Рудолфа Долинара демонстрирао и у име суда истакнуо на судској палати у Љубљани црну заставу и демонстративно корачао у спроводу. Ја питам овде г. Министра правде: да ли је он дао дозволу, да се сме у Љубљани извесити црна застава на судским палатама. (Гласови са деснице: А шта сте ви учинили!)

Љубљанско државно тужиоштво требало је да уопште одбије да прими као ненадлежно осумњичене. Међутим то није учињено, него их је бацило у љубљански затвор.

Господо, ја нећу да сумњам у исправност и коректност љубљанског државног тужиоштва, али је факат да су осумњичени били предати надлежном целском суду тек на његове сталне ургенције и захтеве. Сада се води против осумњичених истрага и оптужени су по § 154 и § 184 Кривичног закона због учешћа у тучи.

Господо, ови параграфи познати су правницима и ја као неправник, узео сам овде ову књигу, да видим шта кажу ти параграфи.

Параграф 154 каже: „Сваки учесник какве гомили људи која се скупиле и заједничким силама учини насиље према лицима или туђе ствари оштети или опљачка, казниће се строгим затвором.

Они учесници гомиле, који су посебице учинили насиље према лицима или су ствари оштетили или опљачкали, казниће се робијом до 10 година.”

То је, господо, § 154 Кривичног закона. А § 184 гласи: „Ко учествује у каквој тучи, у којој је ко лишен живота, казниће се због самог тог учешћа строгим затвором.

Ко учествује у каквој тучи у којој је неком учињена која од повреде из §§ 178 и 179, казниће се због тог учешћа затвором до 2 године.

Ко учествује у каквој тучи, у којој је неком учињена која од повреде из §§ 180 и 181, казниће се због самог тог учешћа затвором до 6 месеци или новчано 5.000 динара.

Ове ће се казне применити само ако се не да утврдити ко је проузроковао смрт или нанео поменуте повреде.”

Господо народни посланици, питам вас ја, да ли није учествовало у тој тучи и оних 60 клерикалних студената који су били у ту сврху организовани и отишли из Љубљане у Марибор на казнену експедицију? Да ли нису они отишли баш због тога у Марибор да провоцирају тучу и да заједничким силама праве насиље према лицима и оштете туђе ствари? У присуству полиције и потпретседника општине мариборске г. Жебота демонстранти су бацили јаја и камење на зграду хотела „Орел”, полупали више прозора и оштетили зграду. Дакле, све у смислу тога параграфа. И полиција зна ко је био тамо, она зна сва имена. Питам вас ја, г. Министре, да ли ово дело не садржи преступ или чак злочинство по § 154 став 2 односно став 1 Кривичног закона пошто је доказано да су се сви ови демонстранти скупили у Љубљани и дошли са два аутобуса у Марибор и заједничким силама учинили поменута насиља над лицима и зградама.

Пошто је ван сумње да ова дела садржавају поменути преступ односно злочин, зашто није поведен кривични поступак против тих демонстраната?

Питам вас ја, господо народни посланици, да ли нису они суделовали у тучи код Прихове, где су ухватили трговачког помоћника Брајковића те га немилосрдно истукли и изболи ножевима. Да ли нису они учествовали у тучи кад су тешко повредили више југословенских националиста а нарочито Оскара Реју? Питам вас ја, господо народни посланици, зашто Државно тужиоштво, ма које то било, не поступа за све ове случајеве једнако? Питам вас ја, зашто не примени Државно тужиоштво цитиране параграфе Кривичног закона и на све клерикалне студенте које је Корошчева партија послала у Марибор да провоцирају туче, руше Соколске домове и лупају прозоре на приватним кућама сред белог дана уз асистенцију Корошчевих полицајаца? Питам вас ја, господо народни посланици, зашто не важи закон за све једнако? Господо, ја ћу вам рећи зашто. Зато, господо народни посланици, јер је кроз врата судских зграда ушла Корошчева клерикална политика, а кроз прозор побегла југословенска правда! (Одобравање на левици).

Југословенски националисти који су бранили слободан пут Србима и Хрватима, онима који су по словенским селима проповедали веру у нашу државу, веру у Југославију, веру у југословенску мисао, и верност и оданост нашем младом Краљу Петру II Карађорђевићу, похапшени су и стрпани у затвор, а они који су их нападали, који су рушили Соколске домове и демонстративно носили словеначке заставе, правили заседе вођству ЈНС и провоцирали тучу код Прихове налазе се на слободи и бивају саслушавани као сведоци. Каква је то правда?

Господо народни посланици, то није југословенска правда. То је правда црне инквизиције, то је правда Корошчеве интернационале, која иде за тим да поруши, осим осталог, и правни поредак у Југославији. (Одобравање на левици). То је Корошчева правда, правда Корошчевог клерикализма, која провоцира племенске спорове и верску мржњу, да тиме припреми терен за ону политику коју спрема клеро-фашизам у Дунавском базену.

Господо народни посланици, није то случај да се баш у томе часу цепају југословенске заставе, да се у томе часу пале соколски домови, није то случај да се у томе часу припрема растурање соколских друштава, кад се у Југославији баш у томе часу диктира такав конкордат какав ми имамо пред собом. То је дубоко смишљени план који заступа у Југославији г. др. Антон Корошец, коме не може да се одупре ни сам Претседник Владе г. др. Милан Стојадиновић, а који план ликвидира не само 6-јануарску него и у првом реду југословенску политику. Због тога, господо народни посланици, част ми је предложити овај мотивисан предлог за прелаз на дневни ред:

„Народна скупштина, не одобравајући рад и политику Краљевске владе, осуђује противзаконити поступак са осумњиченим из туче код Прихове и позива Господина Министра правде да сзема средствима спречи покушаје партијско-политичког мешања у судску истрагу. (Одобравање и пласкање на левици).

Претседник Стеван Ђирић: Реч има народни посланик г. др. Војислав Дошен.

Др. Војислав Дошен: Господо народни посланици, господин Министар правде је врло вредан у одговарању на интерпелације, што заиста и ова интерпелација г. Мравља и овога пута доказује. Показао је рекорд брзине која се односи на прихваћање, односно на признавање првенства једној интерпелацији. Но г. Министар правде и ако тако савесно и брзо одговара на интерпелације, он чита извештаје које је добио од својих подручних органа а ти извештаји правдају рад тих подручних органа. Према томе онај који се оптужује интерпелацијом даје податке г. Министру да их он овде прочита тј. окривљени је донео пресуду коју је Министар правде овде у Скупштини нама свима прогласио. Међутим, када се интерпелацијом оптужује државно тужиоштво онда би требало да непристрасни органи или бар трећа лица утврде те наводе као тачне или као нетачне. Но како свака рђава пресуда може лако да се обори, то ћемо покушати да оборимо и одговор државног тужиоца из Љубљане, који је овде г. Министар правде прочитао односно из Цеља, пошто је цељски суд територијално надлежан за вођење овога кривичнога спора.

Државно тужиоштво навађа у своју одбрану, као што је г. Министар правде овде прочитао, пошто нема против оне друге групе никакве пријаве, то се онда није могао ни покренути поступак против исте. Међутим, сам предмет кривичног дела састоји се у томе што мора бити учесника у тучи.

Ако се узме као квалификација туча, онда морају бити две групе, две хетерогене групе јер се хомогене групе између себе саме не туку него се туку са својим противницима. Према томе, значи да су морале бити две групе било нападача било нападнутих, али две групе које учествују у тучи. Ако је неко нападнут онда има § 25 Кривичног законика па ће се бранити нужном одбраном као тужени за учествовање у тучи који је био са нападом изазван... (*Драгомир Стојадиновић* упада у реч.) Господине новинару, тако каже Кривични законик. Господин Министар правде нам је читао правне прописе, додуше из мале књиге, — а ја сам донео велику књигу, која личи на Јеванђеље, јер сада живимо у сфери конкордата, и у овој великој књизи имамо такође један § 89 Закона о судском кривичном поступку, кога, додуше, има и у малој књизи, а који каже: „Све власти као и њихови органи дужни су пријавити одмах државном тужиоцу у месту надлежнога суда кривична дела, која сами опазе, или која им буду пријављена или за која сазнају на други начин, а за која се гони по службеној дужности.“ Овде имамо једну радњу, која се наређује свим јавним органима. Поштарица ако сазна за кривично дело, има да учини пријаву по овоме параграфу, служитељ ако сазна за кривично дело, има да учини пријаву по овом параграфу, а овде је сазнала истражна власт, државно тужиоштво и по кривичном поступку није поступљено. Значи да у нашем ресору Министарства правде имамо две врсте правде: једну правду, која се примењује на политичке противнике, и другу правду, која штити режимске зликовце. (*Одобравање на левици*). И сада, господине народни посланици, код оваког стања ствари не може се никако узети одговор, односно извештај, који је г. Министар правде прочитао, као задово-

љавајући, јер нам тај извештај није ништа друго казао, него оно што ми сви знамо на целој територији Краљевине Југославије, да се ништа друго не ради, него да се прогони једна група, и то група која је противу режима. Имамо, господине народни посланици, овде још једну интересантну ствар, коју смо чули у извештају г. Министра правде, где је казано, да је у истрази признао један оптужени, да је убо тога покојника, оштећенога студента. Дакле, индивидуално је утврђено ко је учинилац кривичног дела, а чим је утврђен индивидуални учинилац, онда нема места квалификацији из § 184 Кр. з., јер овај параграф, као што је г. Мравље прочитао, каже: само онда ако не може да се утврди ко је повреду нанео, одговарају учесници туче, а пошто је овде утврђено ко је нанео повреду, онда може одговарати само један једини, и то онај, који је признао да је ту повреду нанео. Кад би се случајно десила немогућност у нашој држави да присталице ЈРЗ буду оптужени и да ту један призна да је учинио убод, онда гарантујем да би ови други 18 осумњичених били пуштени из затвора, јер би се казало, да се не ради о § 184 него о § 178 или § 169, али не о параграфу који се односи на гомиле и учешће гомила у кривичним радњама.

Господо народни посланици, ми смо чули и од г. интерпеланта, а чули смо и са левице од наших словеначких другова упадице, којима се тврди, да је Министар правде у Словенији др. Корошец. То је, господине народни посланици, тачно. Ми имамо више министара правде: за Словенију је г. др. Корошец, за Босну је, рецимо, г. др. Спахо, за Војводину је г. Министар Станковић и тако су подељене сфере. (*Одобравање на левици*).

Он иако има свој ресор пољопривреде он се меша и у ресор Министарства правде. Кад сам узео реч у буџетској дебати о ресору Министарства правде, онда ми је господин Министар правде Суботић, на мој навод кад сам казао да државни тужиоци раде по упуствима и наређењима Министра правде, казао, да то није тачно. И данас је то казао господин Министар правде, јер кад је читао § 14 Закона о државним тужиоштвима он је казао овако: Власт државних тужиоца на подручјима окружних судова врше државни тужиоци, њихови заменици, а претпостављени свима су виши државни тужиоци и главни државни тужиоци. Ти виши државни тужиоци и главни државни тужиоци потчињени су органи господина Министра правде.

Дакле, господин Министар правде, вероватно у брзини, читајући тај закон, пропустио је да каже да чим је мањег ранга један државни тужилац или његов заменик да је он у толико мања ситуација према Министру правде. Јаче задрхти од Министра правде заменик државног тужиоца код Окружног суда него ли виши државни тужилац или главни државни тужилац, који негде у другој групи чека да добије пуну пензију.

И сад апсолутно је јасно и по самом закону, да су државни тужиоци, њихови заменици, па чак и њихови повереници код средњих судова, потчињени наређењима Министра правде. Ја ћу изнети неколико случајева из којих ћете ви моћи закључити да има неко више наређење, нека тајна сила која делује на те државне тужиоце у одбацавању кривичних пријава ако се оне односе на присталице Јерезе, и у енергичном гоњењу оптужених, па макар и да нису учинили кривично дело.

Ево ми смо видели да су по пријави за дело из § 184 Кривичног законика у овоме словеначком случају, да су стављени у притвор осумњиченици, видели смо да је противу њих наређен истражни затвор. Иако се истражни затвор по § 113 Кривичног поступка за дела ове врсте у пракси и не одређује, али у овоме случају одређен је истражни затвор и поред тога што су у питању дела која се кажњавају до 5 а највише до 10 година робије.

Ми смо имали онај случај, који је такође кажњив до 10 година робије, који је недавно био јаш предмет интерпелације, то је случај др. Милоша Лудајића. Тај није седео ни једног секунда у истражном затвору, чак је извршење правдомне осуде одложено на основу онога: „Но Министар правде може.“ И сад овде имамо једну тучу, нећу да улазим у то ко је крив а ко није крив, јер то ће бити предмет самога суђења. Имамо тучу која није прљаво дело, јер свакоме може да се деси то да се са неким потуче. Туче се и онај који није чистан. Али кад управитељ стечајне масе ову покраде, из ње покраде паре, онда је то прљаво дело, па како то, да државни тужилац господина Министра правде није предложио у смислу § 113 к. п. против тога господина починиоца кривичнога дела здипавања стечајних пара истражни затвор. Јасно је према овоме случају г. Милоша Лудајића и поступку органа према њему, који су поступали у рукавицама кад је он био у питању, јасно је да је нешто у томе нашем Министарству правде труло, а трула је у Министарству правде сама правда. (Одобравање на левици).

По § 184 Кривичног законика су ови осумњичени и на основу § 113 тачка 2 и тачка 3 стављени у истражни затвор, дакле узето је да постоји опасност бегства, о коме говори друга тачка и да не би утицали на развој истраге, о чему говори трећа тачка. Дакле значи да је узета у обзир могућност, да не би ти ухапшени Словенци утицали на полицијске и судске органе, да не би ови некако рђаво ту истрагу спроводили, они су ухапшени и стављени у истражни затвор.

У Војводини, у пашалуку Зара Станковића, за дела из § 184 Кривичног закона ако их нанесе полицијски орган поступа се овако, — ја ћу вам изнети само два случаја: и то један из Српске Црње а други из Александрова — изрекне се паушална новчана казна од 300 динара. Дакле ако полицајац Јерезе премлати мирног грађанина у званичној дужности, уз припомоћ још неколико полицајаца, — пошто ту нема сведока, него је једини доказ само тај да је грађанин читав ушао у полицију, а измрцварен избачен напоље, — онда се пронађе, да је тамо била нека гомила, не може се утврдити ко је учинио кривично дело и, рецимо, господин полицајац добије 300 дин. новчане казне. То је био случај Ивана Дабића из Александрова и Жарка Стојићева из Српске Црње. Дакле, та два случаја била су недавно пред нашим судом и они су добили по 300 динара новчане казне. Признајем да је та пресуда остала несуспендована да би била ефикасна. И починилац дела из Александрова неки полицијски наредник Чета Живанов тиме окуражен испремлати пре неколико дана једног добровољца, који је тамо дошао на пијацу, и то сада са кундаком. Када је први пут тукао са пендрекком, добио је 300 динара казне, а сада је пробао ко-

лико ће коштати правда кад се туче са кундаком! Лекарским уверењем је утврђено да се на леђима тога испребијаног добровољца Петра Пуваче налазе отисци од поткове кундака. И ја сам то видео, јер ми је испребијана леђа показао. Апсолутно то личи као када би се узео печат, који има форму поткове кундака и који има оне шрафове. Види се како је тај Петар Пувача имао пуна леђа отисака. Ја сам поднео кривичну пријаву, као да сам знао да ће г. Министар правде овај словеначки случај правдати са § 113 Кривичног поступка такав поступак, и ја сам се позвао на тај параграф 113 Кривичног поступка па сам казао: пошто полицијски органи систематски извршавају кривична дела мрцварења, пошто у року од 3 недеље понављају кривична дела и пошто прети опасност да ће их поново поновити, пошто употребљавају смртоносно оружје код тучења, а пошто је квалификација дела из § 181 алинеја друга, то предлагем истражни затвор на основу истог параграфа 113 тачка 4, јер је она много јача од оних тачака, које је г. Министар правде нама казао, јер има превентиван карактер, пошто прети опасност, да ће се дело поновити. А ми смо видели да ови понављају дело и да ће га поновити, јер су уверени да их штите органи Мин. правде: Државно тужиоштво у Петровграду или у ма којем другом месту наше државе.

И као што видите, господо народни посланици, ти полицијски органи нису стављени у истражни затвор, а нису стављени у истражни затвор зато, јер је то начин на који се прогоне противници Јерезе. На тај начин се хоће да задобију противници и да се евентуално приволе да ступе у једино спасавајућу Јерезу. (Одобравање на левици).

По § 91 Кривичног поступка чим државни тужилац прими пријаву он има по њој да поступи. Међутим ако државни тужилац прими пријаву и не налази разлога за кривични прогон, он ту пријаву има права, по овом законском пропису, одмах да одбаци, што је сасвим у реду. Али кад државни тужилац проучи пријаву, па кад он види да наводи пријаве у случају кад би били истинити садржавају кривично дело онда он мора даље да поступа. онда он шаље ту кривичну пријаву на кривични поступак испредном судији, да би овај проверио наводе те пријаве.

Код изборних фалсификата поднете су пријаве, тим пријавама прикључени су писмени докази изјаве потписане пред сведоцима, оверовљене пред надлежним властима, да су људи гласали за опозициону листу, а уписани су као да су гласали за листу Јерезе. (Михаило Крстић: Од 5 маја?) Не, од 6 децембра. 5 маја вас су тако изабрали! (Михаило Крстић: Тебе сигурно!)

Шта се дешава? По свим тим пријавама државни тужилац упућује исте истражном судији. Истражни судија проводи доказни поступак и стопроцентно утврђује постојање пријављеног дела. На једанпут ови горе, врховни и главни и виши државни тужиоци и онај који је над њима, то је Министар правде, — истина, можда је то без његовог знања, — кажу: одбаците те пријаве. И државни тужилац лепо, након спроведених извиђаја, са мотивацијом од једног и по ретка каже: пошто не налазим разлога за даљи кривични прогон то пријаве на основу § 53 Кривичног поступка одбацијем.

Дакле, то је та не југословенска, него Јерезина правда. (Одобравање на левици).

Имам сад још један случај. Ово досада било је у Петровграду. Овај случај односи се на Велику Кикинду. Опет једног Ј.Р.З. првака тужио сам за лажно сведочење. То спада у „частан“ деликт. Он је иначе и претседник општине. Та моја пријава, после проведеног доказног поступка, била је по државном тужиоцу одбачена. Ја сам се придружио као оштећеник по кривичном поступку и преузео сам гоњење. Суд је мој предлог, да се гоњење настави, прихватио, ја сам подигао оптужбу и тај Ј. Р. З. првак жалио се самом г. Министру пољопривреде Станковићу против овог судског решења — Одељењу за сточарство — (Смех на левици) — и Апелационом суду. И Апелациони суд је приговор против оптужбе одбацио. Али ово је најбољи доказ да државни тужилац одбацује пријаву где има кривичног дела, а Апелациони суд је правомоћно тога Ј.Р.З. првака ставио под оптужбу. Нека г. Министар правде забележи добро овај случај. (Одобравање на левици.)

Као што је ова ствар, господо народни посланици, тако су и све ствари не само у Војводини или у Словеначкој, него и у целој Краљевини Југославији. Већина случајева, а има и изузетака, имају неку такозвану политичку позадину. Ми смо видели, опет морам да се позовем на те изнете случајеве, да се је у истима радило о делима која кобајаги имају неку политичку позадину, па се је под титулом политичке позадине и фалсификовало, па се је онда казало: то је политичко дело и зато се не прогони.

Пошто данашње власти таква дела сматрају политичким делима, и пошто то режим и данашња Краљевска влада не гони, него одобрава тим властима, јер никога није казнила, значи да данашњи режим сматра фалсификате, утаје, лажна сведочења, преваре и сличне прљаве деликте политичким деликтима, ако су чињени у корист ЈРЗ. (Пљескање на левици. — Др. Јанко Баричевић додајује иронично: Друже, то није могуће!) Ја сам баш навео случајеве где је могуће.

Сад, господо народни посланици, имам да вам још напоменем једну ствар, која је карактеристична за наше правосудје, а та се односи на §§ 395 и 386 Кр. з., т. ј. на злоупотребу званичних власти.

§ 386 говори о таковој злоупотреби власти државних званичника, јавних службеника, кад погазе закон, у намери да другима причине штету, а § 395 то би био омнибус за остале злоупотребе јер се све оно што није у осталих неколико параграфа уведено, може субсумирати под § 395 Кр. з.

Сад се дешавају овакве ствари: Срески начелник прописно пријављене зборове не одобрава. Један део одобри, а други део не одобри, и ако је исти дневни ред за све зборове.

То је типичан пример гажења закона из § 386, јер он ту гази закон, да би нанео сазивачу збора штету, и то материјалну штету. Нарочито срески начелник из среза Јаша Томић, тај срески начелник своје одлуке саопштава један минут пре него што збор треба на лицу места да отпочне, тако, да он прави онда и материјалне штете сазивачу зборована.

— Кад је био тужен кривично по §§ 386 и 395 Кр. з. због тих злоупотреба, онда се он бранио овако, и то државни тужилац прихваћа: „То је моје дискреционо право, коме ћу дозволити збор, а коме нећу!“ — Дакле, то вам је одбрана, коју је

дао на записник срески начелник данашњег режима. (Одобравање на левици.)

Ја мислим, да је он само тумач политике данашњег режима, и ја, господо народни посланици, не тражим овде са овим говором да постигнем неко побољшање у правосудју, јер онда бих ја био наиван, јер видим, да се ова политика води само да се дође до одржања на власти ове Јерезе уз планирано и систематски смишљено гажење закона. Зато не тражим, да ви не газите закон, него тек кажем толико, да ви видите, да ми добро пратимо, не само ми, него и народ, какав је ваш поступак. Али она правда и онај суд, под који ће вас народ подвести, (окреће се десници) збрисати ће вас са кугле земаљске. (Одобравање и пљескање на левици).

Претседник Стеван Ђирић: Реч има народни посланик г. др. Андреј Вебле.

Др. Андреј Вебле: Господо народни посланици, ја ћу говорити сасвим кратко. Интерпелација г. Милана Мрављеа . . . (Граја и протести на левици: Говорите нама! Зашто сте нам окренули леђа?) Ја немам пред вама шта да говорим, ја говорим овде! (Пљескање на десници — Протести на левици).

Интерпелација г. Милана Мрављеа по моме мишљењу промашила је свој циљ. Она је била уперена против тобожњег пристрасног поступка државног тужиоца у Љубљани, али међутим први г. интерпелант приказао нам је сасвим нетачно политичке прилике у Словеначкој, у Дравској бановини. Апсолутно нетачно!

Ја мислим, да можемо бити са одговором г. Министра правде потпуно задовољни . . . (Пљескање на десници и у центруму), . . . пошто је г. Министар сасвим тачно приказао како су државно тужиоштво у Љубљани и судска истражна власт по овоме случају убиства Рудолфа Долинара у Прихови, у Коњичком срезу поступили. (Граја на левици).

Претседник Стеван Ђирић: Господине народни посланиче, ја вас лепо молим да говорите и оној страни, (показује на левицу).

Др. Андреј Вебле (наставља): Што се тиче несрећног догађаја у Прихови у Срезу Коњице ја могу мирно казати да све то, што је г. интерпелант казао, апсолутно не стоји. (Граја и протести на левици). Молим вас само, је ли крив онај који је био нападнут од других на путу, је ли крив онај који је нашао смрт, који је убијен ножем кад се враћао? (Мила Мравље: Зашто је ишао у Марибор?) Ја вас питам, да ли су кривци на овој страни, дакле код оних који се налазе сада у истражном затвору или су кривци они који су били мучки нападнути из заседе? (Граја на левици).

Ми имамо пуно поверење у судску власт и хвала Богу што има још правде код судова. (Одобравање и пљескање на десници — Граја и протести на левици).

Претседник Стеван Ђирић: Господо, молим вас да на миру саслушате г. говорника.

Др. Андреј Вебле (наставља): Тенденција ове интерпелације била је да се увуче политика и у наше судове и ми против тога енергично протествујемо, пошто имамо поверења у наше судове. Из свих тих разлога стављам предлог о простом

прелазу на дневни ред. (Пљескање и одобравање код већине).

Претседник Стеван Ђирић: Господо народни посланици, има два предлога за прелаз на дневни ред. Први је предлог простог прелаз на дневни ред, који је ставио народни посланик г. Вебле, а други је мотивисан, који је ставио народни посланик г. Мравље. По Закону о пословном реду има г. Министар правде да се изјасни који прелаз на дневни ред прима.

Министар правде др. Никола Суботић: Изјављујем да прима прост прелаз на дневни ред.

Претседник Стеван Ђирић: Према томе стављам на гласање, господо, прост прелаз на дневни ред, који је г. Министар примио. Господа која примају прост прелаз на дневни ред нека изволе седети, а господа која не примају прост прелаз на дневни ред нека изволе устати! (Већина седи). Објављујем да је прост прелаз на дневни ред већином гласова примљен. (Пљескање код већине).

Прелазимо на другу тачку дневног реда: Претрес интерпелације народног посланика Јове Загораца, на Министар правде о недовршењу зграде за млађе малолетнике у Сарајеву. (Текст интерпелација отштампан у прилогу XLIV редовног састанка од 30 јуна 1937 год. Књ. 3 страна 176).

Пошто народни посланик г. Загорац није ту, а прописно је дао овлашћење да га заступа народни посланик г. Мустафа Мулалић и то овлашћење је дао 24 часа раније, то ја молим народног посланика г. Мустафу Мулалића да изволи образложити ову интерпелацију.

Мустафа Мулалић: Господо народни посланици, после оне заглушне буке о демократији са којом се данашњи режим тако поноси, а благодарећи живом заузимању господина Претседника Народне скупштине, да се у овај Дом уведе макар и овако парламентарно аморфан систем дошла је на дневни ред и ова корисна интерпелација. Ову интерпелацију, господо, како сте чули од г. Претседника Народне скупштине, поднео је наш посланички друг господин Јован Загорац, али како је он спречен да присуствује данашњој седници и како не може он лично да даде широко обавештење по предмету интерпелације, то је у духу самога Пословника зажелио да га заступа моја маленкост. Ја нисам могао са обзиром на важност саме интерпелације да то одбијем, али морам, господо, да вам признам, да сам на ову говорницу дошао мало неприправан како би могао према важности ове интерпелације достојно да је заступам, јер сам имао врло мало времена да прикупим податке, нарочито статистичке, потребне због предмета саме ове интерпелације, као и због интереса које тангира сама интерпелација, јер она не тангира само интересе града Сарајева него добрим делом и интересе четирију наших централних бањовина.

У оваквој ситуацији, господо, било би мени дозвољено да баш почнем свој говор са причањем некога скеча, рецимо како мали Ђокица замишља и како разумева неку Лесингову причу о „Три прстена“, али господо, ја ћу имати самилости према својим колегама, нећу да им оваквим причама додијавам, него ћу се држати баш самога предмета који има ова интерпелација.

Господо, ја бих могао, како свака интерпелација има и своје политичко налиције, да говорим поводом ове интерпелације о спољној и унутрашњој политици, могао бих да говорим и да вам испричам како постоји једна земља нешто шареније духовно компонована, у којој Влада води једну, а народ другу спољну политику. Док Влада прави тарцанске скокове, дотле народ стоји доследан и веран уз спољно политичку традицију пријатељства и савеза које је склапао на врху своје Голготе, и које је потписао својом врелом крвљу, па бих исто тако могао да повучем конклузију да није ништа чудновато ако из таког односа долази пред Парламенат закон, односно спољно-политички уговор, или у смислу модерне дипломатије: „уговор о „вечној“ капитулацији“ који оштро погађа интересе наше земље и нашега народа, а могао бих повући и другу конклузију, како не би ништа за овакав народ било чудновато, кад би такав уговор о „вечној“ капитулацији ратификовао Парламенат, који је наравно у својој већини комбинован са једним добрим делом и једним повећим бројем министромана, министрофила, миностроида, гувернементалаца итд. Могао бих такође да почнем са неким афоризмом, кад један Министарски савет у некој земљи постане Биро за политичку агитацију своје партије, да он нема времена ни прилике да се бави животним интересима народа и земље.

Али, господо, све те приче, ја морам са обзиром на важност ове саме интерпелације да одбацам, па ћу се држати самога предмета у колико сам се ја могао да обавестим о самој ствари, јер како сам рекао, нисам имао довољно времена да ту ствар проучим.

Господин интерпелант нам је указао прстом како наша Влада у овој покрајини, која је и културно и привредно најзаосталија у нашој Краљевини, неће да настави ни онај рад који су фундирани њени претходници, па нам је такође указао прстом на збиља јадне социјалне прилике у овој нашој централној покрајини. Пре извесног броја година један од претходника г. Министра, с обзиром на велики криминалитет међу напуштеном омладином у бившој Босни и Херцеговини, дошао је на мисао да се сагради Дом за малолетнике у Сарајеву. И та је зграда завршена у 1932 години и на њу је утрошено 2 милиона и 205.000 динара. Али та зграда није остала довршена, она је пуштена да је време руинира, да је киша руши и да пропада и од других елементарних непогода, јер се није могло наћи љубави за овакву једну важну социјалну установу, толико потребну граду Сарајеву, да се жртвује и остатак новца који је потребан за довршење па да се ова зграда преда својој сврси. Г. Загорац је у својој интерпелацији изнео и навео шта је све потребно још да се уради па да се ова зграда заврши. Казао је да је потребно да се изради још и водовод, да се изради канализација, осветлење, да се изради стан за управника и још неке ситнице. Али, зато се није могло наћи потребних сретстава и поред тога што код Министарства правде постоји казнени фонд који располаже готовином од 5 милиона динара. Ја се надам да ће г. Министар правде у своме одговору на ову интерпелацију дати извесне наде и нама посланицима као и г. интерпеланту, па бих желео пре свега да га чујемо.

Претседник Стеван Ђирић: Има реч Министар правде г. др. Никола Суботић.

Министар правде др. Никола Суботић: Госпо- до посланици, на интерпелацију упућену ми 29 маја о. г., која се односи на подизање дома малолетника у Сарајеву, част ми је одговорити следеће:

Питање смештања незбринуте деце, које се појавило одмах по доношењу новог Кривичног законика и уредаба о збрињавању те деце, Министарство правде и моји претходници схватили су као једно од најважнијих питања које тражи хитно решење.

Стога су још 1930 године поведени преговори са Банском управом у Сарајеву да она уступи Министарству правде потребно земљиште за подизање једног таквог дома, што је банска управа и учинила, откупивши потребно земљиште и уступивши га Министарству правде. Мој претходник 1930 године решио је у начелу да се дом одмах почне подизати. Али како по буџету није било кредита, то је одлучено да се дом подигне из сретстава Централног фонда. По завршетку потребних радова 1930 године, почело се са зидањем главне зграде, а 1930 године она је и завршена. За ову зграду утрошена је сума од 2,578.525.— динара.

Када су зидарски радови на овој згради завршени и када је требало наставити радове на њеном унутрашњем уређењу као и зидање осталих зграда, — видело се да сретства централног фонда нису довољна да покрију све те милионске издатке, у толико пре што су се сретства, предвиђена буџетом за издржавање казнених завода, показала недовољна, јер су се повећања материјалних издатака за ове сврхе морала вршити из централног фонда, у духу одредаба финансијског закона.

Услед тога мој претходник донео је одлуку 1933 године да се обустави даље зидање Дома док се не створи могућност да се кредити за издржавање казнених завода по буџету повећају и тиме олакша фонду. У исто време, са истих разлога обустављено је зидање дома у Београду и Неготину.

Али с обзиром на финансијску ситуацију и на стално смањење материјалних издатака, Централни фонд морао је увек служити за покриће недовољних буџетских кредита а не за оне сврхе којима је намењен — зидањима домова малолетника и казнених завода.

Напомињем сада само толико да је у прошлој години из сретстава Централног фонда дато за казнене заводе 11.500.000 динара а ове године само за набавку пшенице и огрев 5,500.000 динара а сем овог издатка постоје и други неопходни који увек износе милионе, а ово стога што криминалитет, нажалост, стално расте и заводи су препуни осуђеника.

Како се ова ситуација стално продужавала до данас то Министарство правде није било у могућности да нареди да се са радовима на подизању дома у Сарајеву настави, када није било средстава.

Па како је крајем 1936 године стање Фонда било повољније, то је замољено Министарство грађевина као надлежно да заврши почетне планове, предрачуна зграда дома у Сарајеву као и предрачуна за довршење већ саграђене главне зграде.

Министарство грађевина 4 маја 1937 године доставило је цео елаборат по коме је потребно за:

	Динара
1) довршење већ сазидане зграде	436.806.55
2) зграду радионице	1,765.847.40
3) пријемну зграду	710.000.—
4) зграду управника	260.000.—
5) зграду чиновничких станова	470.000.—
6) канализац., водовод са објектима	352.000.—
7) централно грејање	1,500.000.—
8) парну кујну и перионицу	250.000.—
9) електрично осветљење	300.000.—
10) ограду и прилаз	100.000.—
11) котларницу и казане	160.000.—
	Свега динара 6,304.654.—

Када је Министарство примило овај елаборат, а видевши тако велику суму којој, да би се деца могла примити у дом, треба додати још најмање 3 милиона динара за набавку одећа, алата, машинерије и инвентара, а знајући стање онда и његово оптерећење, настало се је да се ти издатци смање. То смањење постигло би се на тај начин, што ће се планови и предрачуни прерадити и место, да се као засебне зграде поред постојеће, подижу: зграда радионице, пријемна зграда, управников стан и чиновнички станови, да се подигне једна зграда за стан управника и чиновнике, а друга већа која би се везала са постојећом, а обухватала зграду радионице и пријемну и тиме да се издатци смање до 30% од предвиђених. С овом уштедом и додатком једне мање суме набавио би се инвентар, алат, машинерије, одећа и остало, за потребе завода што би омогућило пријем малолетника, а који би се издатци могли покрити из Централног фонда.

Може се поставити само питање зашто се одмах нису израдили планови како се сада они треба да прераде. Одговор на ово је прост, јер у времену кад се почело решавати ово питање друкчије се гледало на ове домове, а, сем тога, било је више сретстава у Централном фонду, јер је он онда само служио за зидање а не и за издржавање осуђеника.

Према изложеноме, а да би се овај дом завршио, част ми је извести Вас да сам донео решење да се заврше радови на главној згради тј. да се изведе у истој канализација, водовод и електрично осветљење у износу од 436,806 динара, а да ћу одмах доставити остали елаборат Министарству грађевина на прераду, тако да ће се за најкраће време моћи приступити ангажовању потребних сретстава и расписивању лицитација.

Овом приликом част ми је напоменути, да је Министарство предузело све што је потребно да се ова зграда сачува од квара и да је за њу 1933 године утрошено 18.270 динара за инсталирање громобрана а 1934 године 700 динара за квар на крову проузрокован олујом. Других поправака и издатака није било, нити зграда пропада, као што се у интерпелацији наводи, јер исту чува стални чувар од свакога квара.

Што се тиче питања о томе да ли ми је познат велики криминалитет малолетника у Сарајеву и околини, част ми је обавестити, да ми је тај факат врло добро познат, али изјављујем, да иако у Сарајеву не постоји дом за малолетнике, да су сви малолетници са ове територије упућени у друге

заводе за принудно васпитање и поправљање малолетника и то у Београд, Глину, Госпић, Пахинско и Славонску Пожегу, уколико су за њихово упућивање у ове заводе донели потребне одлуке надлежне судије за млађе малолетнике и старатељске власти, те према томе на криминалитет не може утицати факат што Дом не постоји у Сарајеву.

Са овим извештајем уједно се даје одговор на питања постављена у интерпелацији. На прво питање: „Је ли г. Министру позната околност о необично жалосној акутности криминалитета код малолетника у Сарајеву и околини“ одговор је: Позната ми је околност о необично жалосној акутности криминалитета код малолетника у Сарајеву и околини, али она нема везе са питањем довршења Дома за малолетнике у Сарајеву, јер се ти малолетници упућују у друге државне заводе.

На друго питање: „Је ли г. Министру познато да напола довршена зграда Дома малолетника даномице пропада, док се многе малолетници без заштите и надзора, да би сутра образовали опасан криминални кадар“, одговор је овај: Већ сам казао да зграда напола довршена не пропада, јер се она разумно и ваљано чува, а заштита и надзор малолетника врши се строго по закону у другим државним заводима, док множење и пораст малолетника из Сарајева и околине нису последица недокршења зграде Дома малолетника у Сарајеву.

На треће питање: „Хоће ли и шта мисли г. Министар предузети да се зграда Дома млађих малолетника што прије доврши“, част ми је одговорити: Предузео сам све да се зграда Дома млађих малолетника што прије доврши и она ће заиста бити довршена још у овој години. (Мустафа Мулалић: Потпуно?) Потпуно. То је мој одговор на ову интерпелацију. (Одобравање код већине).

Претседник Стеван Ђирић: Реч има народни посланик г. Мустафа Мулалић.

Мустафа Мулалић: Господо народни посланици, овај одговор г. Министра, на којем могу само да му заблагодарим, даје ми много наде и ја мислим да ће се с њиме задовољити и сам интерпелант, јер како смо чули од г. Министра, ова важна зграда биће завршена већ до краја ове године. Познавајући г. Министра правде ја знам да је у њему инкорпорирана свака добра воља да се све добре акције као што је ова помогну, али не могу веровати да би за довршење ове зграде требало још 6 и по милиона динара, јер ја овде имам један реферат по коме се види да сви ови технички радови не би износили више од 2 милиона динара.

Ако централни фонд не може дати читаву суму овако брзо у ову сврху, ја бих свој предлог мотивисао овако: Да се бар доврши онолико тих

техничких радова, колико би ова зграда била способна да се намењеној сврси преда.

Многи наши технички радови који су корисни социјално или привредно нашем народу проучавају се већ 20 година, раде се само планови, праве скице, али о самој ствари нема ни говора. (Министар грађевина др. Марко Кожул: Нема новаца!) Ако нема довољно новаца може се sukcesивно радити, тако да би се зграда може бити за два милиона могла предати намењеној јој сврси. Ја верујем у добру вољу господина Министра па зато мотивишем овако свој предлог.

Што се тиче самих малолетника ове наше централне покрајине, која је толико социјално руинирана, не само светским ратом, не само аграрном реформом, не само општом привредном кризом, него и политичким трвењима и конзервативним гледањем на данашњи живот, њих се је толико намножило који се клатаре напуштени по улици, без икакве родитељске и фамилијарне заштите, да имате заиста много случајева где би збиља интервенција државе требала да дође. Други домови у држави у које се спремају, не могу нити један незнатан део клатареће деце да приме, јер толико их код нас има.

Зато бих молио господина Министра правде, да о овој интерпелацији води рачуна и да се ова зграда збиља преда својој сврси до краја ове године. (Одобравање).

Претседник Стеван Ђирић: Пошто је г. Мулалић у име интерпеланта изјавио, да је задовољан одговором господина Министра правде... (Мустафа Мулалић: Са овом малом мотивацијом!) Без мотивације, јер нисте ставили писмено мотивисан предлог. Пошто је г. Мулалић изјавио да је задовољан одговором г. Министра, то би имали да пређемо на трећу тачку дневног реда: Интерпелацију господина инжињера Фрање Хорвата о одлагању градње царинског магацина у Загребу. Како г. интерпелант није присутан, иако је Министар грађевина г. др. Марко Кожул спреман да да одговор на ову интерпелацију, то се по Закону о пословном реду у Народној скупштини ова интерпелација скида са дневног реда, и тиме је исцрпен данашњи дневни ред.

Имам част да предложим као дневни ред за наредну седницу: Претрес извештаја Одбора за проучавање предлога закона о привредним задругама. Прима ли Народна скупштина овај дневни ред? (Прима.) Објављујем да је овај дневни ред примљен.

Ову седницу, са вашим пристанком, закључујем, а наредну заказујем за сутра, 16 овог месеца, у 9,30 часова.

Седница је закључена у 12,05 часова.

